

in Summa Tomo 2. Tract. 7. Cap. 1. Concluf. 25. qui, & illam probabilem existimat: sicut & Ioannes de la Cruz in Directorio. Part. 1. Praecepto 7. Quast. 7. Artic. 2. Dnb. 10. Concluf. 3. & videtur probare Cardinalis Lugo Tom. 2. de Iustitia Disput. 38. num. 79. Nam eadem ratio videtur esse in eligente accepto pretio ob fundamentum, quod adducit Ledefina, ex eo quod habeat licentiam ad transferendum officium, & ex acceptatione pretij nullum Reipublicae detrimentum sequatur; cum supponatur eum, in quem est facienda translatio, futurum idoneum; neque ipsi electo damnum aliquod inferatur, cum nullum habeat ius ad officium gratis habendum, & melius illi sit, illud pretio aliquo dato frui, quam penitus eo carere. Quae quidem casui, de quo agimus, possunt pariformiter applicari. Et de duobus postremis constat: circa primum autem; et si qui pretio accepto eligit, non transferat officium; habet tamen absolute facultatem eligendi, & valde materialiter videtur se habere, quod ad suum officium eligat, vel ad aliud, cum in prohibenda lucrosa venditione idem in omnibus respectus habeatur: nihilominus

3 Dico primo: Senatores Urbani peccant mortaliter pretium accipientes pro officialium electione, quae fieri solet ad Reipublicae administrationem. Videtur clarum ex L. 8. Tit. 2. lib. 7. nouae Compilat. in qua sic dicitur: Mandamus que magis officio de veynte quatrias, Regimientos, Alcaldias, Alguacilaz, y otros feles executores, & Juraderias, no se puedan vender, ni trocar, ni dar en pago, ni por otro precio: al respecto de precio alguno ahora lo den las personas en quien se renunciaren o traspasaren, & otras personas por ellos, directa, ni indirectamente: y lo mismo sea en los votos, que se dieren en las elecciones, y promisiones para los tales officios, de Procuraciones de corrie. O, escribanias publicas de donde por Privilegio, & consumo se eligen por votos. Por manera que no interuenza precio, ni respecto de precio, ni Soborno. Et inferius: Y la persona que lo compare, & aqui se renunciare, & Comprare voto para lo auer, & lo vbiere por ruego de otras personas a su pedimiento, o por causa suya directa, & indirectamente, no pueda auer, ni aya el tal officio, puesto, que nos le hagamos merced de el, por virtud de la renunciacion. Sic lex; quae quidem circa materiam versatur grauissimam, & si intentio non obligandi grauitur in legislatore deesser, nullius momenti redderetur; ex quibus obligationem sub mortali colligi diximus Titulo 2. num. 3. & quidem poenalis non est, cum nullam poenam assignet, neque fundata in praesumptione, vt constat; neque vsu reiecta, quia illius obseruantia viget in gremio praecipuo Senatorum: ergo nullum est indicium, vt obligationis vim illi detrahere debeamus.

4 Solum esse difficultas potest, quia in praedicta lege pariter prohibentur pretium accipi, & intercessione tertiae personae moueri, & ita additur: & lo vbiere por ruego de otras personas a su pedimiento. Et antea immediate post adducta: Ni ruego de otras personas por intercessio, & causa del que vbiere de sere legido. &c. Atqui propter intercessionem eligere non videtur esse peccatum graue; unde intercessiones frequentissime occurrunt, idque sine graui scrupulo; & satis durum esset intercessorum myriades de lethali reatu condemnare. Sed

5 Neque adducta in contrarium vrgent: nego enim ex eo quod Senatores officia emerint, vendere posse; quandoquidem eis expresse prohibetur, non obstante emptione & licet in illa non leuia inconuenientia sint, ex eo non sequitur inconuenientia alia addenda, ne inconuenientium cumulo bonum publicum opprimatur. Nec verum est abusum ex electione lucratiua annuorum Officialium ob breuius tempus minoribus esse inconuenientibus expositum: nam reuerat tempus breuius non est collectivum, dum vna electio aliam subsequitur, & omnes accepto pretio constant; unde inconuenientia sunt perpetua. Ex opinione autem illa de renuntiatione officij non sequitur, quod intenditur: quia Rex talem officij translationem concedens, non videtur circa modum translationis talis profusus inuitus: quia cum Rex ipse vendere illud soleat, dum copiam transferendi facit, circa venditionem etiam annuit, vel certe non penitus illi videtur displicere, dum eam non prohibet. Circa electiones autem a Senatoribus faciendas voluntatem suam omnibus reddit promulgatione legis manifestam, & ita de vno ad aliud fieri nequi argumentum. Neque est eadem ratio de electione, & translatione officij: haec enim Regio nomine fit; illa autem secus; in hac non apparet transferentis turpitudine, secus in illa; subornationes enim in habentibus publica officia turpissimae iudicantur ab omnibus, quia Officium non ad publicam vtilitatem, pro qua institutum est, sed ad priuatam inclinatur. Item qui vendit, iudex non est, nec publici officij actum exercet in eius translatione; cum tamen Senator eligens, publico fungatur munere, & ita quod accipit subornatio est; quod dici nequit, cum officium vendit, sicut de nullo alio, id, quod suum est vendente.

6 Dico secundum: Senator vrbicus accipiens aliquid pro electione non obligatur ad restitutionem

Afferio 1. Negatiua afferio statuitur.

Pro qua lex Hispanica.

Illius grauis obligatio.

Ex prohibitione intercessione obiectio, cum eiusdem solutione.

Afferio 2. Non esse obligatio.

certè hoc non videtur vrgere: nam lex non prohibet intercessionem respectu omnimodis operari; sed ne intercessio vnica sit causa electionis, nullis aliis requisitis consideratis: sic enim iniquissima electio esset; etiam si alius benemeriti sit, quia totum quod ad benemerita attinet, materialiter se habet: vnde si talis non esset, eodem modo eligeretur; stante eadem formali ratione operandi: idem enim in quantum idem, semper est natum facere idem. Quia verò lex humana actus internos directe prohibere non potest; si quis re ipsa propter intercessionem eligat; id tamen exterius non significet, non facit contra legem peccabit tamen mortaliter contra legem naturalem, iuxta quam tenetur eligere dignum, secundum quod dignus est; quod tamen non praestat, cum re ipsa propter intercessionem eligat, & ita dignitas materialiter tantum se habeat. Sic ergo nihil est in lege dicta, ex quo obligatio tantum leuis possit coniectari. Et ita grauem agnoscunt communiter Scriptores, & vti certum pro eorum examine in confessione statuit Remigius, in Praxi Praxi Parochorum fol. 302. num. 7. cum P. Lessio, Corduba & aliis. Et Cardinalis Lugo supra. num. 78. P. Thomas Sancius. Tomo 1. Consistorum. lib. 3. Cap. vltimo Dnb. 1. num. 27. & 28. P. Fragosus Tom. 1. Pag. 417. num. 42. vt alios omitam.

Fit satis obiectus.

7 Si dicas: legem prohibentem subornationes, eas etiam, vt à nobis sunt explicatae, prohibere, & consequenter electionem propter eas factam, esse nullam: nam etiam sub praedictis respectibus eadem habent inconuenientia, & cum ad modum interiorum operandi spectent, ad forum externum & humanas leges non spectant. Est quidem valida instantia, & propter quam opposita sententia videtur similior vero, vnde & eam grauissimi Doctores complectuntur, vt videri potest apud P. Sancium, supra num. 28. Nos autem vt eam quam vt valde probabilem ob Auditorum eam sequentium multitudinem, & grauitatem propoliuimus, iuxta modum aliquem verosimilem explicemus, praedicto modo philosophari sumus: & ad instantiam dicimus, illam quidem esse vrgentissimam; sed nihilominus dominij translationem non prohiberi, quando datum liberale est sub respectibus explicatis, qui mere interni non sunt, quando iuxta illos debet, quod tribuitur, regulari, vt scilicet impleatur, aut non impleatur promissio, & quod datum est, repetatur. Quae explicatio si adhuc non penitus videatur satisfacere, quarant aliam sententiam huiusmodi sectatores. Pro cuius probatione explicatio dicta sufficit, dum tantum intendimus eius probabilitatem ostendere, ne Senatorum

Afferio 2. Non esse obligatio.

tionem, secundum valde probabilem sententiam, quam cum multis tenet P. Sancius. supra n. 29. & 30. Cardinalis Lugo n. 77. & seqq. P. Fragosus supra pag. 416. num. 41. vbi alios adducit. Quando scilicet id, quod datur; ex mera liberalitate tribuitur, licet leges municipales prohibeant, quia non impediunt dominij translationem. Quam limitationem cum alij etiam adiciant, oportet illam, vt expedita decisio ista maneat; explicari. Omnis certè, qui vt officium obtineat aliquid confert, credendus est liberaliter offerre, etiam si inuitus conferat, quatenus gratus illi esset, si officium mere gratis offerretur. Quod patet ex eo, quod officium ita habeat velit, vt illius acceptio legitima sit, nec fit illi restituendum illud obligatio. Cum ergo, si liberaliter non tribuat, quod pro suffragio electoris tribuit, acceptio officij nulla sit, vt ex verbis legis constat adducto num. 3. No pueda auer, ni ayael tal officio; dicendum est, ita dare velle, vt datio liberalis censenda sit. Quod quidem si non ita debeat intelligi, quod Auctores sententiae propositae affirmant, minime consonum esse potest. Nemo enim electori ita liberaliter tribuit, vt electione non stante esset aliquatenus tributurus. Tribuit ergo ad obtinendam electionem; & quomodo dici potest liberaliter tribuere? Certè nisi ad explicationem traditam non habeatur recursus: non video quomodo possit sustineri. Tribuit ergo liberaliter quatenus & si officium non obtineat, non sit datum, repetiturus: vel quia suffragium emere non intendit, sed gratum se pro eodem exhibere. Vnde si tantum promissit, & officium assecutus est ante impletam promissionem, ad nihil tenetur ex iustitia, sicut & non adepto: licet autem qui tribuit ob electionem obtinendam non habeat expresse omnes dictos respectus, cum tamen ita velit tribuere, vt electio ex eo non reddatur nulla, credendus est iuxta illos confusè conceptos operari.

Obiectio ex legis vrgentia factum san.

Afferio 2. Non esse obligatio.

conscientias minime ad restitutionem proclius videamus remediis facillioribus defraudare. Exoptandum equidem asyllum coram supremo Iudice reis probabilis opinio, quando praesertim de molestissimo agitur restitutionis onere, cui passim hominum agmina miseranda succumbunt.

CAPVT II.

De electione Alcaldiorum & qualiter in illa soleant delinquere Senatores, vbi & de iuramenti obligatione.

8 A Leadij apud nostrates dicuntur, qui Romanis Aedilibus videntur respondere, de quibus Tullius lib. 3. de legibus sic ex lege 12. Tabularum suntque Aediles curatores vrbs, annonae, ludorumque solemnium, & huiusque; (idem, quod illis) ad honoris amplioris gradum is primus ascensus est. Illorum vsus in Indiis, sed cum potestate ampliori; sunt enim iudices ordinarij, etiam vbi Regales Audientiae sunt, & Togati iudices criminum, ac Prouinciae: & quandoque etiam vbi & simul Praetores, exiguo profecto fructu; si tamen aliquo, inconuenientibus ex eorum electione, & administratione minime compensando. Sunt ergo illi ad solatium potius ciuitatum, quam ad considerabilem vtilitatem huc vsque conseruati, vt scilicet ciuibus honorifica aliqua officia suppetant, ne gubernatio tota extraneis deferatur: & duo solent annuatim eligi, nec modicis frequenter turbis, nisi vbi Proregis auctoritas iis potest obuiare. Et quod ad electionem attinet, quatenus non sine subornationibus esse solet, iam dictum à nobis, nunc circa alia non nihil oportet adiciamus.

9 Dico primo. Qui factiones nutriunt, vnde oriuntur turbae, & inimicitiae inter ciues; occasione electionum, grauissime peccant, sicut & supremi Gubernatores, qui haec scientes non student efficaciter factiones huiusmodi dissoluere, etiam relegatione eorum, qui vix aliter conquiescent. Res est plana, & pro ea Regiae extant schedulae, de quibus Dom. Solorzanus lib. 4. cap. 1. num. 14. & 15. & in Politica lib. 5. cap. 1. pag. 749. in fine. Et inter alias peculiaris extat, in qua iubet Philippus Tertius sacrosanctae memoriae Rex, vt officia Decurionum, seu Vrbcorum Senatorum inquietis Decurionibus adimantur, & alia circa electionem per sortes faciendam in vrbem missas, quae tamen non vbi que sunt recepta. Esse autem illam licitam, quando de electione ad officia saecularia agitur; communis est resolutio, pro qua Auctores congerit P. Thomas Sancius lib. 2. Decalogi Cap. 38. num. 37. & 38. de quo etiam Diana num. sequenti allegandus, & ratio est quia sortes hoc modo nihil aliud includunt, quam humanum quemdam contractum, quo ex communi consensu habentium ius ad aliquid id inter ipsos sorte diuiditur, vt illius sit, cui fors obtigerit. Videtur autem ratio dicta in casu praesenti cessare; quia sortes non exercentur ex communi sensu, sed ex Regis imperio. Nihilominus potest illa sustineri; quia licet ex imperio Regis id fiat, Respublica tamen ius omne

8

9

Obiectio ex legis vrgentia factum san.

Sortibus fieri posse.

Vnde illa licita.

ne suum in ordine ad electiones in Regem tran-

Asserit 2. Peccari grauitur ineporum designatione.

10 Dico secundo. In electionibus praedictis peccari grauitur propter ineporum designationem...

Et cum re-stitutionis obligatio.

Modus fa-ctilis ad conscientia leuamen in electione

Diana vo-cum, quod & Autho-ris.

Asserit 3. De iudice

ne, solet alicubi cum Alcaldis iudex specialis eli-

peculiaris Indorum.

Asserit 4. Circa iuramentum Senatorum, praesertim in electionibus.

12 Dico quarto: circa praedictas electiones, & alias, iuramentum ita obligat...

In digno-riis omisio-ne ut pec-catis con-tingat.

CAPVT III.

Alcaldiorum obligationes in conscientia foro specialius explicatae.

13 Prima eorum personales mores con-cernit, ne scilicet turpibus amoribus implicati, ineptos se ad aliorum correctionem reddant.

Scandalu in illis cir-cumstan-tia spe-ciem mu-tans.

commune bonum, & prauitatu n correctionem destinati. Vnde communiter Doctores circum-

Furtum in iudice non esse circumstantiam notabiliter aggrauan-tem, probabilis sententia.

Qua ad luxuriam potest tras ferri.

Sed prior sententia praesertim & robo-ratur.

14 Et de furto quidem loquendo, quod Iudex Reipublicae faciat, sunt qui censent non esse circumstantiam notabiliter aggrauantem...

15 Nihilominus quod asserui prius, valdissimo fundamento innititur, cui non plene fit satis per adducta: Ratione enim officij specialis obligatio est, vt negare potest nemo...

tis, & ita illius obligationis transgressio erit mortalis. Vnusquisque ergo in suo sensu abundet...

SS. Patres in iudice scandala perpetrantes acriter inuehuntur.

D. Isidorus.

D. Gregor. Magnus.

Alcaldij & Senato-res gra-uidando Tabernarios vt peccant, & ad re-surrectionem tenentur.

16 Secunda obligatio, quae & illis cum Senatoribus communis, ne potestate utantur vt Tabernarios grauent vendenda obrudentes...

17 Tertia, ne ludorum domos permittant, in quibus graua crimina committuntur, iuxta diuersas ludorum & ludentium qualitates...

In permis-sione item ludorum extensiuum.